

af en Toldpolitik, som maatte siges at være mod det, som hidtil havde været den gængse Mening her i Thinget. Beskyttelsen, de saakaldte Beskyttelsesstykker reiste sig rundt omkring os og tiltog i Styrke overalt omkring os. Hvad burde saa Alle de have gjort, som virkelig ønskede at faae dette Lovforslag fremmet og Spørgsmaalet løst i den Mand, som hidtil kan siges at have været dansk Toldpolitik, en jævn Fremadskriden i moderat Beskyttelsesretning og dog stadig henimod større Frihed? Efter min Formening vilde de have handlet klogt, — og det er ikke Noget, jeg opfinder i Dag, thi jeg har havt Leilighed til for Nar og Dag siden at sige det til Bedkommende —, naar de havde stillet sig rolig, havde søgt at paavirke Meningsfæller her i Thinget for at faae dem til at opgive deres aldeles umotiverede Paastrand om, at denne Sag skulde bruges til store finansielle Revolter, og naar de havde søgt at fremme denne Sag paa den bedste mulige og heldigste mulige Maade i Retning af at være en Toldrevision og intet Andet, men forøvrigt forholdt sig rolige. Der er Tider, hvor man kan fremme en Sag fornøftigt ved at tale høit; men der er sandelig ogsaa Tider, hvor man bedst fremmer en Sag ved at tie stille, og jeg tror, at de der stod paa det Standpunkt, som Folkethinget væsentlig har staaet paa i Henseende til en Udvikling i Retning af større Frihandel eller Fremskridt i Retning af moderat Beskyttelse, havde gjort klogt i, som sagt, at se, at det ikke var Tid til at raabe høit, at det ikke var Tid til at udæste, til at bringe Modstanderne, om jeg maa bruge det Udtryk, Wind i Seilene efter hele den Bevægelse, som finder Sted rundt omkring os i Europa. Man valgte imidlertid den anden Vej, og den naturlige Følge er ikke udebleven. Den naturlige Følge er bleven den, som det ærede Medlem ogsaa omtalte i Gaar, at nemlig de, der ønskede stærk Beskyttelse, nu ogsaa have organiseret sig, at de have forstaaet, at Tiden nu maatte er dem gunstigere, og de have overvundet, hvad der hidtil var dem et Skjær her i Landet, idet de have overvundet denne Skjær imod at træde op mod det, der, som sagt, har været den traditionelle Toldpolitik her i Danmark lige siden Aarhundredets Begyndelse. Jeg vil,

som sagt, ikke indlade mig paa, hvem der i saa Henseende kan have mere eller mindre Ret theoretisk, men jeg vil kun sige, at de, der kunde ønske at modstaa saa meget som muligt den Beskyttelsesstorm, som har reist sig i Europa, skulde have søgt at fremme Toldlovsforslaget paa en saadan Maade, at det kunde være blevet Lov paa en rolig Maade og helst allerede have været det. Nu ere Forholdene væsentlig ugunstigere, og naar det ærede Medlem udtalte, at han glædede sig over, at der var kommet stærk Forhandling paa dette Omraade, ja, saa kan jeg ogsaa, naar jeg ser langt frem i Fremtiden, maaste glæde mig med ham; thi jeg trøster mig ganske vist ogsaa til, at en Forhandling i Tidens Løb skal fjerne mange af de Misforstaaelser, som gjøre sig gjældende paa dette Omraade; men naar man taler om en hurtig Løsning paa Toldspørgsmaalet, er det klart, at det, at der nu er reist en stærk Forhandling og vil blive reist en stærk Forhandling om dette Spørgsmaal, aabenbart er til Hinder for en Løsning, indtil Tankerne og Forholdene have klaret sig paa en eller anden Maade. Foreløbig staaer dette aldeles tydeligt og klart for mig som Noget, der vil og maa bevirke, at Tiden til en Løsning er skudt ud, om det maaste ogsaa og forhaabentlig til sin Tid vil virke til, at Løsningen kan blive nogenlunde gunstig. Jeg finder altsaa ikke, at den Maade, hvorpaa Handelsstanden har stillet sig, har været saa aldeles urimelig. Netop nu er det klart, efter som Forholdene have udviklet sig, at en egentlig Løsning af Toldspørgsmaalet ikke ret vel kan ventes i en nær Fremtid. I den Henseende forekommer det mig, at Handelsmødet har set tydeligt og klart, idet det samtidig har udtalt sig om, at man skulde søge at komme til Forhandling med Sverig Norge, og se, om man ikke i den Retning kunde fremme Sagen, om man maaste kunde tilvejebringe Momenter til at løse ogsaa dette, som stadig har været knyttet til Told sagen, og stadig har været en Hindring for at fremme Toldlovsforslaget, nemlig Spørgsmaalet om en Toldunion eller nærmere Toldforbindelse med de to andre nordiske Riger. Jeg kan ikke indse Andet, end at det, naar man tager Hensyn til, hvorledes Forholdene ligge, er en meget praktisk Maade, hvorpaa Handels-